

POSUDEK ŠKOLITELE

Zuzana Černá: *Retribuční soudnictví ve filmovém oboru po druhé světové válce*. Magisterská práce. Katedra filmových studií FF UK, Praha 2021.

Magisterská práce Zuzany Černé o retribučním soudnictví se zřetelem k filmové branži tvoří s autorčinou bakalářskou prací o působení disciplinárních rad v kinematografii velmi cenný badatelský diptych. Problém národní očisty je v povědomí veřejnosti prakticky redukován na vybraný vzorek postižených hvězd, resp. mediálně atraktivních osobností, ale systematictější výzkum na bázi jednotlivých oborů ve skutečnosti chybí. Filmová branže má oproti ostatním kulturním oborům tu velkou výhodu, že byla za války centralizována, tj. zastřešena filmovou komorou s povinným členstvím, tedy i evidencí členstva, a že byla hned po válce zestátněna. I tak ovšem představuje sestavování dotčených osob svízelný úkol, protože žádné pomocné kartotéky či jiné archivní pomůcky neexistují. O to srdatější pout' k celkovému obrazu tématu autorka novátorsky podstoupila.

Jde o práci po všech stránkách vyzrálou, takže se vyhnu její deskripci, kývnu bez dalšího na výhrady obsažené v oponentském posudku a raději se zaměřím na úvahu, co teď dál. Nabízí se tu knižní vydání monografie o národní očistě ve filmovém oboru na úrovni oborové „samosprávy“ i v rámci retribučního soudnictví a tu jest se ptáti, co by se dalo ještě dotáhnout. Prostor, zdá se, zůstává zejména v kontextualizaci získaného obrazu, a to kontextualizaci dvojího typu. Jedna by měla mířit, umožní-li to samozřejmě sekundární literatura, ke srovnání s jinými kulturními obory. Některá budou asi zajímavá, kupříkladu v literatuře byl ve srovnání s filmem a divadlem úplný klid. Syndikát českých spisovatelů postihl jen asi desítku autorů formou vyloučení a několikaletého zákazu publikování, který ale nikdo ani nekontroloval. Dokonce stačilo včas ze syndikátu včas vystoupit (patrně případ Jaroslava Durycha z obav kvůli jeho antisemitským postojům) a žádné šetření se nekonalo. Takové srovnání by nás přivedlo k otázce, jakou roli sehrály v národní očistě filmového oboru jeho protektorátní centralizace a poválečné zestátnění. Druhý typ kontextualizace by nás měl zavést na pole mezinárodní, neboť obdobné očisty probíhaly i v ostatních osvobozených zemích. Mohli bychom si tak položit otázku, zda ve zdejší národní očistě sehrál nějakou roli poválečný příklon Československa k Sovětskému svazu.

Jinak nemám co dodat, pro mě Zuzana Černá zakončila své magisterské studium impozantním způsobem. Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji známku **výborně**.

V Sedmihorkách 2. 9. 2021

Prof. PhDr. Ivan Klimeš